

2 CENTESI-11

2 HELLER

Predbrojka za Monarhi ja iznosa 1 K za 3 mjeseca. Pojedini broj 2 para.

Abbonamento per la Monarchia: Cor. 1.10 per 3 mesi. Un singolo numero 2 cent.

Abbonament für die Monarchie vierteljährig 4 K, einzelnes Nummer 2 Heller.

OMNIBUS

Izlazi svaki dan satm nedjelje i svetka u 11 ura prije podne. Eene ogni giorno eccettuato le domeniche e festa alle 11 ant. Erscheint täglich außer an Sonn- und Feiertagen um 11 Uhr Vormittag.

Per le inserzioni d'arvizi nel "Notiziario d'affari" si paga per ogni parola 2 cent. Tassa minimale 30 centesimi.

Jedes Wort im "Kleinen Anzeiger" kostet 2 h. Die niedrigste Taxe 30 h.

Uprava i uredništvo — Amministrazione e redazione — Administration und Redaktion: Tiekara LAGINJA i dr. prije J. Krmpotić i dr., PULA — Via Giulia br. 1.

Veliki Družbin ples.

Družbina podružnica skupa sa Odborima svih narodnih društava u Puli priređuje u subotu dne 1. veljače u 9 sati u večer

veliki ples

u velikoj dvorani „Prvog istarskog sokola“ i drugim prostorijama „Narodnoga Doma“ u korist

DRUŽBE.

Pravo pristupa imade sav naš narod grada, okolice i pokrajine.

Ulaznina je 1 K po osobi.

U tako dobrotvornu svrhu tko više plati prima se za zahvalnoću.

Za svakovrsnu zabavu i okrijepu biti će proskrbijeno u velikoj mjeri.

Svako, komu je mila materinska riječ i spav našeg naroda, pohrliti će na zabavu i time doprinjeti do podignuća naše narodne samosvijesti i kulturnog napretka.

VIESTI.

Mjestne.

Veliki ples za Družbu u Puli.

Svaka se stvar približava svome kraju, a tako i priprave za veliki Družbin ples od one subote. Je li vam poznata ona ve lika dvorana »Narodnog Doma«? Ako nije, to je dosta žalosno, dapače sramotno. Ta to je ona dvorana u kojoj je bilo to liko i toliko predstava, plesova, vježba, govora, sastanaka i toliko lijepih stvari! No, Hrista vam, sada valjda znadete. Doba je, da i vama jednom pukne pred očima. Dobro. Vi nebi one dvorane sada niti prepoznali, teško je sa ona promijenila, ili da bolje kažem preobrazilo, te jedva čeka da objuini i zahvati silni onaj narod što se listom sprema za subotu na ples.

Toliki me salijetaju pitanjima: — a kamo će toliki narod? — Kamo? U »Narodni Dom« — govorim ja. Mislite li da je tamo samo ona dvorana? Istom što god! A Čitaonica? — Smatrate li da je to mačji kašalj. Da ne bi imade ona, ta Čitaonica, sjajne prostorije, kakvih nema na daleko ni široko. I ona toga dana ustupa te svoje prostorije plesnom odboru, da ovaj s njima raspolaže po miloj volji. Pa će sve to biti otvoreno svima, neće tu biti niti viših niti nižih, jer će i svacijea kruna imati istu vrijednost, onog dana samo stotinjak para. A bit će i tu zabave a i prigode da se čovjek pozabavi i pogosti. E, pa u slast svima!

Ote večeri neće se nitko dugoačasti. Čim kome dosadi negdje, pobrati će on svoja šila i kopita, pa će u druge prostori je. Dograti li mu muško društvo, eto prosto mu poći među krasni spol, da tamo skuša svoju spremnost i iskaže svoju duhovitost. Bit će i onih, koje to vječito skakanje i hopenje toliko baš ne zanima, pa će se skupiti četvorica oko stotiča i hajde da se bacaju konjici i kralji, pa

sprižu dvojke sa trojkama da se sve budu tresli »stabari zlati«.

Pozivi se jur razasliju. Slučit će se, da ga koji od naših ne dobije bilo pomeljom ili kako već. Ako bi baš takvi željili imati poziv, to se mogu potruditi do pisarna naših odvjetnika, do posujilnice, škole ili kavane, pa će se ugoditi njihovoj želji. Opaža se, da se plaća ulaznine krunu po osobi, dakle i djecu ide isto toliko. To neka si zapamte oni, koji misle djecu povesti sobom, da ne bude koja brižljiva majka na blagajni možda ovakvo pripomenuta: »a neka puse našu srdačnu minju, u kakvom kutiću naći će se već za nju mjesta«. Tih srdačnih minja nabralo bi se milijun, pa bi to sve izgledalo kao nekakva večernja škola a ne veliki Družbin ples. To si dakle zapamtite svi što sobom vodite curice.

Oni koji su još te neodlučni da posjete ples, neka se riješe i s mjesta odlute, da valja poći. Nebi bilo lijepo čuti, da vam se koji tamo pol godine iz plesa naruga: — Joj, niti na Družbinom plesu nijeste bili! Da vas pako ta bruka ne zateče, a vi svi hoćeš noć na ples, pa što Bog dade i sveti Pantelija.

Danas u tri sata po podne sastaje se gospojinaki odbor a u četvrtak muški. — Tako i toliko na znanje.

Konsumno društvo u Šijani

Dne 26. t. mj. obdržavalo je ovo Konsumno društvo svoju redovitu glavnu godišnju skupštinu. Veseljem moramo konstatirati krasan napredak ovoga društva.

Navadjamo da se je tekom lanske godine prodalo robe za K 32075'89 a čisti je dobitak bio K 1172'62. Čisti se je dobitak razdielio ovakvo: Družbi sv. Ćirila i Metoda K 25, Djačkom pripom. društvu K 25, Nagrada poslovođi u iznosu K 50. Članovima se odlučilo podieliti 3% na učinjenji potrošak a K 110'38 idje u rezervu.

Neka se ugledaju i druga Konsumna društva u Šijansko društvo, osobito ono u Premanturu u kojem današnji dopis. Čekamo da nas i druga društva obavjesto o svojim skupštinama.

Bašcanima nastanjenim u Puli.

U našem liepom mjestu, u ubavoj Baški, ustrojilo se je »Društvo za poljepšavanje mjesta«. Svrha će društvi biti, nastojati da mjesto poljepša tako, da bi po mogućnosti s vremenom moglo doći do kupališta, čime bi se mnogo koristilo našem narodu. Zato se umoljavaju svi pravi bašcani i rodoljubi, da budi si kojim darom priteknu u pomoć toj plemenitoj svrsi.

Odobrani su od tamošnjeg Odbora da skupljaju prinose odvješnji rodoljubi Filip Barbalčić Bumba i Marijan Barbalčić Kraljić koji će vas u tu svrhu ovih dana pohoditi i zakucati na rodoljubno vaše srdoce. Zdravo!

Odbor Baščana.

Narodni darovi.

U veselom društvu među sokolašima sabrala gdjica. Stipančić za Družbu K 1'24. Živila!

U Premanture:

Dne 26. t. mj. obdržavala se je glavna godišnja skupština »Konsumnog društva«.

Bilo je prisutno 27 članova. Čistog dobitka je imalo društvo K 1450.12 i kad je stavljen predlog neka se dađe »Djačkom pripom. društvu« u Pazinu barem K 35.— glasovali su za taj predlog 14 njih a 13 proti, dakle predlog je bio primljen. Sa svim tim ustao je predsjednik Ivan Rakić i nekoji odbornici te su je donostavno nezakonitim putem unistili predlog i odlučili da se one K 35 podieli među odbornike!!!

Sam podpredsjednik Josip Mišković pošteno se vladao te suprotivio se toj nezakonitosti.

Na znanje i ravnanje g. Ivanu Rakiću i ostalim odbornicima javljamo im, pod pošteno ime, do ako u osam dana, ne pošalju K 35 »Djačkom pripom. društvu« u Pazin kako je to zaključila glavna skupština biti osvo primoranji poduete druge korake.

Sram nas je kad imademo takve stvorove među nama u našim društvima te nas to boli više nego kada nas Talijan proganja. Čestiti Josip Mišković darovao je iz svojeg vlastitog žepa za »Djačko pripom. društvo« i K i Josip Iveša i K. Živili a druge sram bilo kad neće još k pameti doći. Premanture.

Razne.

Iz Buzeta:

U zadnjoj sjednici ovoga občinskoga zastupstva bijahu sliedeći vrlo rodoljubi, koji su si osobitih zasluga za buzetsku občinu stekli, imenovani počasnim građanima: dvorski savjetnik Mate Trnovec u Beču, župnik proš Ante Kalac u Pazinu, odvjetnik i narodni zastupnik dr. Matko Laginja u Puli, profesor i narodni zastupnik Matko Mandić u Trstu, sudski savjetnik dr. Hinko Stepanić u Gorici, kotarski sudac Gjuro Corazza u Podgrađu i liečnik dr. Ivo Letis u Puli.

Podpora bijaše dopitana »Družbi sv. Ćirila i Metoda za Istru u iznosu K 200, a buzetskom glazbenom društvu K 500. Također bijaše zaključen prosjedv proti zaključku zemaljskog sabora glede odobrenja podpore od 20.000 kruna društvu Lega Nazionale, jer je takova podpora iz dohodaka, koje ponajviše hrvatsko i slovensko stanovništvo ove pokrajine doprinosi, nepravedna, pošto se uporabuje za njihovo odnarođivanje.

Dalmatinskim i bosanskim obćinama na znanje i ravnanje.

Više puta dodje naroda iz raznih krajeva Dalmacije i Bosne u Pulu tražiti radnje, nekoji je nadju a mnogi su — osobito u ovo zimsko doba — izvrgnuti zimi i gladu te moraju biti povraćeni. Zadjne dane desio se nemilih slučaj, da je obćinska oblast koja je u talijanskim rukama podpunoma zapustila preko stotine siromašnih radnika iz tih krajeva te da nije im pritekla u pomoć »Narodna radnička organizacija« bio bi poginuo tko god od gladi i ljute zime.

Savjetujemo stoga dalmatinske i bosanske obćine i pojedine uplivaie u narodu, da upute narod te prije nego se tko kani seliti u Pulu ili u Trst neka se piše najprije na naslov: »Narodna radnička organizacija« — Pula, ili »Delavska radnička organizacija« — Trst, i tekar onda

kad se primi pismo kojim se osjeguraje stalnu radnju danom broju radnika, neka se odmah isti selj, ali niti jedan više od navedenog broja jer putovati na sreću je živo. — Molimo hrvatske i srbiske novine u Bosni i Dalmaciji neka u tom smislu pouče svoje čitatelje.

Lijepa starost.

U Trsteniku, na buzetskom Krasu, preminuo je dne 21. tekućeg jenara Ivan Poropat pok. Pavla po dom. Pauleš, u 97. godini života. Lijepa je to starost, koje se danas riedko već dočeka čak i u našem još prilično zdravom čiekom puku. Starca od tolikih godina neimade sada u ovom kraju. P. u miru!

„Politieka poviest grada Rieka“.

Izvadak iz djela »Rieka prama Hrvatskoj«. Napisao dr. Franjo Rački. U Zagrebu 1866. — (Storia politica della città di Fiume. Scrita in croato dal prof. dott. Rodolfo Horvat. Ciena — Prezzo i K. Rieka 1907.)

To je cjelokupni naslov knjige, što je prije kratkog vremena izišla tiskom riečke dionieke tiskare, sa poticajem nekojih naših vrlih riečkih Hrvata. Izvadak je to iz djela Račkoga: Rieka grama Hrvatskoj. Hrvatskom tekstu prikloplen je talijanski prevod toga djela, da se lakše njime posluži ono pućanstvo grada Rieke, kojemu nije dovoljno poznat hrvatski jezik.

Spomenik novinarima.

U englesko-burskom ratu poginulo je trinaest novinara. Prije dvie godine pokrenuta je akcija, da se i njima podigne naročiti spomenik, te je sada misao oživotvorena. Spomenik je izradio poznati umjetnik G. Džanu, i smješten je u crkvi sv. Pavla u Londonu. Spomenik je u prvom redu podignat prinosisima samih novinara.

PARTE ITALIANA.

NOTIZIE.

Locali.

Ancora la questione dei bosniaci.

L'organo magno della camorra piange a calde lagrime sui denari che il municipio spende per gli operai che deve rimpatriare in Dalmazia o nella Bosnia.

In primo luogo tali lagrime sanno molto di ciarlatanesimo e di premeditato inganno sui creduli, perchè i comuni ai quali appartengono i rimpatriati sono in dovere di sborsare tali spese e nessuno crederà che al municipio di Pola non sanno fare benissimo i conti quando le parti devono pagare. Persone competenti in materia e al di dentro dei segreti di loro signorici ci assicurano che appar le specifiche pare che i dalmati e bosniaci passano quei pochi giorni nei primi hotel della città.

Domandiamo ora noi ai signori di Pola e in generale di tutto il Littorale, quante e quante migliaia di corone si spende annualmente per i regnicoli che vengono nelle nostre parti e se li fa o rimpatriare perchè privi di mezzi di sussistenza o perchè pericolosi alla società, oppure se

li fa curare ammalati negli ospedali, e di tutta quell'ingente somma, mai un centesimo non viene riscosso perchè il « patriottismo » di lor signori, ossia il loro irredentismo non permette che si esiga dai comuni d'oltre mare la rifusione delle spese avute.

Ma quando trattasi invece di austriaci, oh! allora la cosa cambia ben di appetto, allora la camorra, fa sentire alta la sua voce, allora si grida: perchè spendere tanti denari?

Si deve notare indi che i bosniaci e i dalmati che vengono quivi sono gente del tutto innocua e qualche essere cattivo fra di loro è una rarità, nel mentre come stiamo con quegli altri?

E poi quando anche dalla lontana Vienna, i signori che sono al governo e che hanno purtroppo molto dote le orecchie, si sentono scossi e dicono di voler adottare delle misure eccezionali, allora tutta la troupe camorrista grida e protesta dichiarandosi pura e innocente come una colombina.

La camorra opvian trattare colle mani di ferro, domarla colla forza perchè andando così avanti, cadremo sempre più nell'abisso della barbarie.

Nuove lagnanze.

Curiose ne tocchano al nostro « Omnibus ». Alcune guardie di polizia, accortesi infine che presso la camorra non v'ha misericordia, si rivolgono a noi nei loro bisogni.

Ultimamente era la questione dei civanzi delle monture, ora è la questione che esse guardie in numero del tutto deficiente devono fare il pesante loro servizio. Vi mancano cioè 14 posti di guardia, i concorrenti non vi mancano eppure i posti sono sempre scoperti. Intanto tu povera bestia « sta, lì, soffri come un cane, basta che l'italianità » di Pola sia salva.

Veramente il numero delle guardie che mancano è ancora maggiore, ma anche con quelle 14 noi saremmo contenti. Ne mancherebbero cioè 27 per completare il numero.

Tutti però non stanno male, i beniamini di lor signori si trovano bene e contenti loro dovrebbero essere contenti tutti.

I capi Bartole e Cusma a S. Martino, gli eroi dal tempo delle elezioni, non hanno nulla da lagnarsi per i loro sonni tranquilli, ma naturalmente questi due signori hanno la prerogativa di non sapere altra lingua all'infuori del dialetto italiano piraese.

Alcune guardie sono costrette di muovere queste pubbliche lagnanze perchè vedono che coloro che sono pratici nel gallopinaggio hanno la preferenza in tutto e gli altri sono costretti al duro servizio diurno e notturno senza che possono godere un po' di riposo.

Per ora questo e se — così ci dicono le guardie di polizia — barba Dinko non vorrà in breve regolare il nostro servizio parleremo molto più chiaro perchè siamo stanchi di soffrire.

Un attentato... angelico.

Attilio Baldè di Erminio d'anni 25, cocchiere, nella notte del 13. I. a. corr. nel caffè Barbaliè trovò questioni colla cameriera Angela Lipic e le somministrò un ceffone che la fece stramazzone a terra e perdere un dente. Ricevette 48 ore d'arresto.

Furto.

Albino Vitassi di Vittorio, d'anni 15, via Diana 52, venne condannato a 3 giorni d'arresto per avere portato via una bicicletta di proprietà di N. Bizjak.

Vlastnik i izdavač: TISKARA LAGINJA I DR.
Odgovorni urednik: J. Kusák.

Priposlano.*)

Pop Majić ne miruje. U nedjelju dne 26. t. mj. spomenuo je u oltara na propovjedi dogadjaj sa mojom pok kćerkom kojoj je on zaničao crkveni pogreb. Kazao je da je on to učinio jer da nijesam pokojnicu u svoje vrijeme dao kstiti njemu već sam otišao u Pulu. To se razumi, uzmanjalo mu je 12. jaja tom prijikom, a to Matića boli, jako boli. Rekao je, nadalje, da se ja nisam kod njega više godina isповjedaо; a ovimе mu javljim da niti se neću nikada takovom «svеćeniku» isповjediti već ću učiniti, kako to svake godine činim moju dužnost, kod vrlig i čestitog popa Iva u Pomeru kojega da nam Bog polivi na mnogo godina.

Drugo što Matića boli je desetinа koju mu ja nisam htio slati jer ju ne zaslužuje. Nu ako ima šta neka se obrati na političku oblast a svoju dužnost mora učiniti. U drugim mjestima takav bi svеćenik već davno bio potjeran s oltara nu u ovaj biskupiji sve je moguće. Neka znade napokon Matić da ja mirovati neću, već ću učiniti sve korake da' dođu jednom Premanturci na kraj s tim čovjekom. Spominjem još da i Periši Mihu nije htio Matić u svoja orime zakopati diete jer da mu nije platio desetinu.

Martino Rosapdi iz Vinkursna pop Matić nije htio kstiti diete jer da mu nije platio desetinu te je Rosanda morao ići u Pomer popu Iva, koji u crkvenim stvarima trgovine ne pozna, i pop Iva je rado i odmah kstitio diete.

Božu Mikoviloviću iz Premanture nije htio Matić kstiti diete jer da mu nije platio desetinu te je Mikovilović morao popu Iva u Pomer koji je učinio svoju kršćansku dužnost.

Za sada ovoliko i do vidjenja!
Valdebečak, 27. I. 1908.

Anton Mikovilović pek. Topo.

*) Za članke pod ovim naslovom uredništvo ne preuzima nikakve odgovornosti.

Mali oglasnik.

Piccolo notiziario.

PRODAJE SE u tiskari Laginja i dr. via Giulia i stare novine po 8 novčića kilogram. 86

VENDESI acquavite di vinaccia, di susini, di ginipro, vini delle migliori qualità domestiche, liquori in specie la specialità «liquore di marasca» presso Andrea Bastianich negoziante con distilleria e cave di cemento Albona. 78

VENDESI nella tipografia Laginja e comp. via Giulia i vecchi giornali a 8 soldi il chilogramma. 86a

TAPPEZZIERE con proprio laboratorio di Enrico Agolanti in Via Sissano N. 8. Assume ogni lavoro che eseguisce puntualmente nel suo laboratorio e a richiesta a domicilio. Prezzi miti. 73

TAPETAR Enrico Agolanti u ulici Sissano 8 prima svakovrstne naručbe koje točno izvršuje u njegovoj radionici u stanu. Cjene umjerene. 73a

CHI VENDE e compra mobili usati si rivolga a F. Barbaliè Via Sissano angolo Via Diana. 74

KOJI PRODAJE i kupuje rabljeno pokućstvo: naka se obrati F. Barbalièu ugao ulice Sissano-Diana. 74a

Pačkim školama i konsemtim društvima preporučuje se osobito naša «Narodna Papičnica» za nabavu raznih školskih teka i risanka kao i pločice i ine školske potreboče, te sve knjige i tiskaničnice potrebne za konsumna društva. Prodavačima znatao popust. 52a

Trgovcima i raznim gospodarstima društva na znanje: U našoj «Narodnoj Tiskari Laginja i drug.» mogu se dobiti razne trgovačke i zapisničke knjige uz jeftinu cijenu. 52.

JEFTINO I BRZO.
CEDULJICE
za
sv. isповjед i pričest
izradjuje
NARODNA TISKARA
LIGINJA i dr. — PULA
Via Giulia, 1.
JEFTINO I BRZO.

PEČATE
iz QUME izradjuje
tiskara
Laginja i dr.
Via Giulia 1. - Pula - Via Giulia 1.

DRUŽBINE OЛОВKE
dobivaju se u tiskari
LIGINJA i dr. - PULA
VIA GIULIA, 1.

Grande Deposito Aceto
POLA, angolo via Sissano e via Diana presso
FRANCESCO BARBALIĆ
Prezzo: Fino 20 litri a 12 cent.
Il litro e oltre 20 litri a 10 cent.
Il litro.

Veliko skladište octa (kvasine)
PULA. na uglu ulica Sissano i Diana kod
FRANA BARBALIĆA
Cjena: Do 20 litara po 12 para
litara preko 20 litara po 10 para

Limonaal Capstol-comp.
surrogat il
Fala-Expeller Ancoora.
All'uso dell'acquavite di questa distilleria...
Targuato Vetti, Milano.
Tel. 3742.

ISTARSKA POSUJILNICA u PULI

Prima zadrugare; košt uplaćaju zadržalnih dielova jedan ili više po: kruna 20.

Prima novac na štednju od svakoga, ako i nije član te štato bez ikakvog odbitka.

Vraća na štednju uložene iznose do 1000 K bes predhodnog odkasa, a iznose od 1000 K ako se nije kod uložnja suglasno ustanovio, vedi ili manji rok za odkas, uz odkas od 3 dne.

Zajmove (posudu) daje samo zadrugaram, i to na hipoteku ili na mjenice i sadržaloc uz garanciju.

Uredovni sati svaki dan od 9-12 sati prije podne i 3-6 sati posle podne; u nedjelju i blagdane ostm jultja i augusta mjeseca od 9-12 prije podne.

Družvena pisarna i blagajna nalazi se u vialo Carrara vlastita kuća (Narodni Dom) prvi pod deano, gdje se dobivaju poblitte informacije.

Ravnateljstvo.

Narodna Tiskara i Knjigoveznica
LIGINJA i drug.
prije J. Krmpotić i drug.
Via Giulia br. 1. — PULA — Via Giulia br. 1.

PREPORUČA SE ZA:

TISKARSKE, KNJIGOVEŽKE, GALAN-TERIJSKE RADNJE SAMI IZRADJUJE PEČATE.

IMADE U ZALIH TISKANICE I KNJIGE ZA P. N. OBČINE, CRKVE, ŠKOLE, TROOVAČKE KNJIGE, PISAN. ODVJETNIKE, POSUJILNICE I RE ZA ŠKOLE, PISARSEE I KONSUMNA DRUŠTVA RISARSEE POTREBŠTINE

PRODAJA PAPERNA NA MALO I VELIKO.